

AXELTRYCKET

AXELTBYCKET

Kundtidning från
Fordonsmateriel AB
för transportföretag på väg

Nr 1 2006

Att ta över

Att ta över "stafettspinnen" efter Heinz förpliktigar! Att vårda det han har byggt upp under 40 år och samtidigt vidareutveckla, det blir ett tufft jobb. Men ett jobb jag ser fram emot med glädje och förväntan. FOMA har definitivt en mycket bra grund att bygga vidare på!

Det är lätt att klappa sig för bröstet och tycka: "vad vi är bra", men inget är så bra att det inte kan bli ännu bättre.

Vi ska satsa på att överträffa oss själva vad gäller marknads-kommunikation och teknisk kompetens.

Vi ska utbilda både oss och våra kunder.

Gemensamt ska vi se till att BPW fortsätter att vara marknadsledande inom vårt område. Våra kunder ska även i framtiden med förtroende vända sig till oss, för att de vet att vi har kompetensen att vara en bra partner i allt som rör släpvagnar, från första projektering till färdig släpvagn.

Till våra kunder: vi hoppas att ni alltid ska vara medvetna om hur viktiga ni är för oss.

Ha en skön vår och sommar, vi ses på Elmia Lastbil och Elmia Husvagn!

VD Fredrik Moritz

Tidningen Axelrycket utges av
Fordonsmateriel AB
Box 1180, 262 23 Ängelholm
Tel 0431-45 88 00, fax 0431-45 88 80
E-post: info@fordonsmateriel.se
Web: www.fordonsmateriel.se

Ansvarig utgivare: Fredrik Moritz
Redaktion: Fredrik Moritz, Anders Dagerhem,
Niclas Sjöstrand, Peter Svensson, Krister Ryttberg,
Thomas Böös, Ewa Björnson, Claes Troedsson.
© Fordonsmateriel AB 2006

Omslagsbild:
Bultförband Airlight II

Bultförband är high tech!

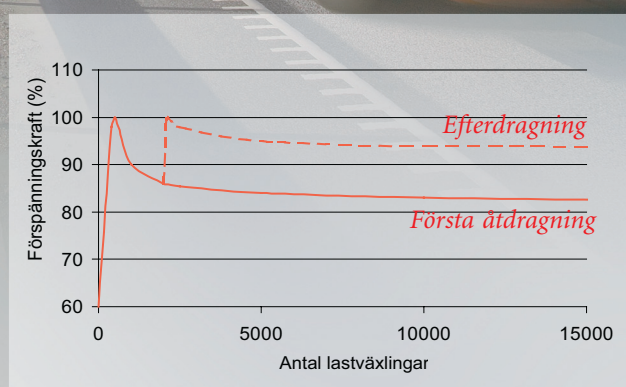

Muttermaskin är ett utmärkt verktyg för att lossa ett bultförband men vid åtdragning ska man använda momentnyckel. Korrekt åtdragning, samt efterdragning av bultförband, är i dag viktigare än någonsin.

Konstruktörerna utvecklar ständigt våra produkter för att optimera prestanda i förhållande till vikt. Ett exempel på detta är fjäderkramporna vid luftfjädring typ AL II. Genom att man utnyttjat krampans egenskaper vid ett bestämt åtdragningsmoment, samt optimerat anliggningsytorna mot axeln,

har man kunnat reducera förbandets vikt väsentligt. Här duger inte en efterdragning med ”stora mutternackaren”. Det är endast med en kalibrerad momentnyckel man uppnår det konstruktören har beräknat.

Konstruktionen i BPWs axlar bygger på ett klämt förband, som består bland annat av axelkropp, fjäderblad, fångbleck och fjäderbädd. Som alla andra traditionella bultförband så

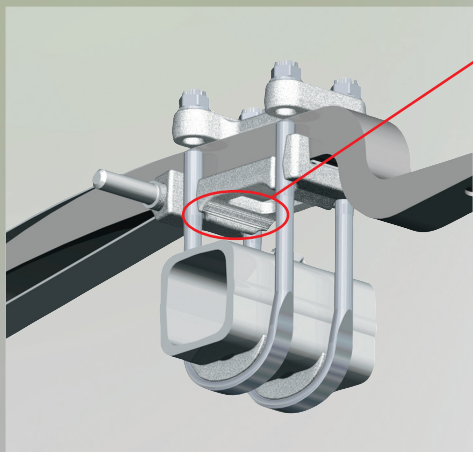

måste dessa efterdras, så att erforderlig förspänning erhålls.

På grund av färgskikt samt sättningar i förbandet, så kommer förspänningskraften att sjunka till en viss nivå för att sedan stabiliseras.

Om inte efterdragning utförs, så finns det risk för nötningskador på axelkroppen.

På skivbromsade axlar kan det vara svårt att komma åt med den normala momentnyckeln, då muttrarna är vända uppåt mot chassit. För att underlätta arbetet kan man använda sig av en mindre momentnyckel tillsammans med en så kallad momentförstärkare.

På axlar av typen AL II har BPW optimerat geometrin på fjäderbädden. Den optimerade geometrin gör att man erhåller ett bultförband, som minimerar risker för nötningskador på axelkroppen. I vår pärm med teknisk information finns det beskrivet, vilka moment man ska använda sig av på AL II-axlar. Denna information finns även att hämta på vår hemsida www.fordonsmateriel.se

Hög komfort och hö

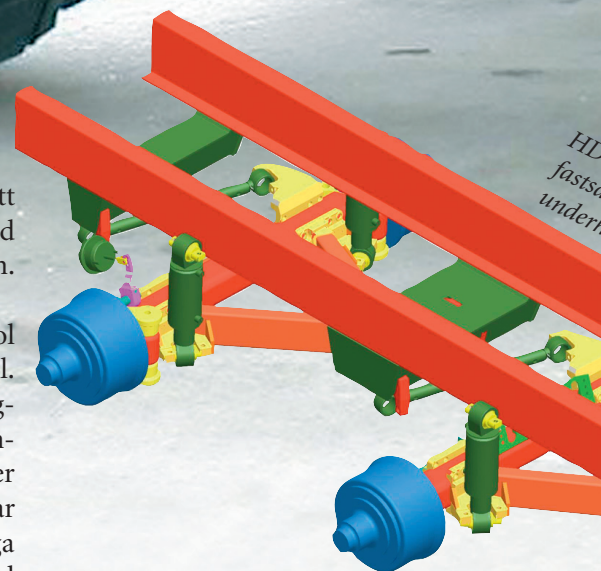
HD-O hydraulisk fjädring i kombination

HD-O fjädringen är en hydraulisk fjädring för lantbruksfordon. Axeln är bultad i fjädringsarmen istället för svetsad. Konstruktionen är ett modulsystem, vilket innebär att det kan användas för fordon med en eller flera axlar.

HD-O fjädringsarmen är fastsatt i chassiet via ett underhållsfritt lager. Detta ger fjädringen en stor rörelsefrihet. En stor slaglängd ger god frigång och hög körkomfort vid högre hastigheter. Den hydrauliska fjädringen är utrustad med underhållsfria lager och ger en optimal utjämning mellan axlarna.

Vid låga hastigheter garanterar detta, att alla hjul hela tiden är i kontakt med markytan, även om terrängen är ojämn.

TSC står för Tridec Suspension Control och är ett system för fjädringskontroll. TSC kan monteras på HD-O fjädringens hydraulsystem. TSC systemet garanterar komfortabla fjädringsegenskaper beroende på last. Systemet stabiliserar fordonet när det transporterar tunga laster samt vid skarp kurvtagning vid relativt höga hastigheter.

Ög säkerhet on med TSC

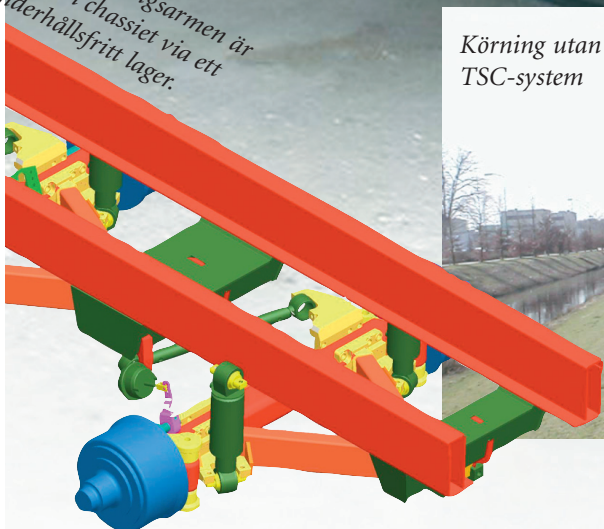

Körning med
aktiverat
TSC-system

Körning utan
TSC-system

HD-O fjädringsarmen är
fäst i chassiet via ett
underhållsfritt lager.

Axeltrycket 1 2006

Nya diodlampor

Jokon breddar sitt utbud av diodlampor med ytterligare utföranden. Den nya markeringslampor med sin eleganta ellipsform kommer troligen att bli en av Jokons storsäljare bland diodlampor.

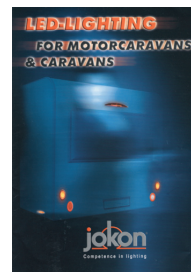
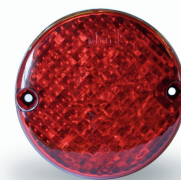
Lyktan levereras i vitt eller gult glas för sidomarkering eller positionsfunktion. Den kan även fås med färgad kant i vitt, grått eller i linsens färg. Modellbeteckningen för denna lykta är SMLR 2010 med gult glas och PLR 2010 med vitt glas.

System 730 är en ny baklykta, som med sitt vattentäta hölje är tänkt för infällt montage. Lyktan finns i olika kombinationer; som enkellykta,

där man monterar en lykta för varje funktion eller som kombilykta, där man har bak, broms och blink i samma del.

System 720 är också en serie av enkellykta för infällt montage, som kan monteras direkt eller kompletteras med en dekoring i lyktans färg eller i kromat utförande.

För ytterligare information om Jokons nya sortiment diodlampor, beställ broschyr.

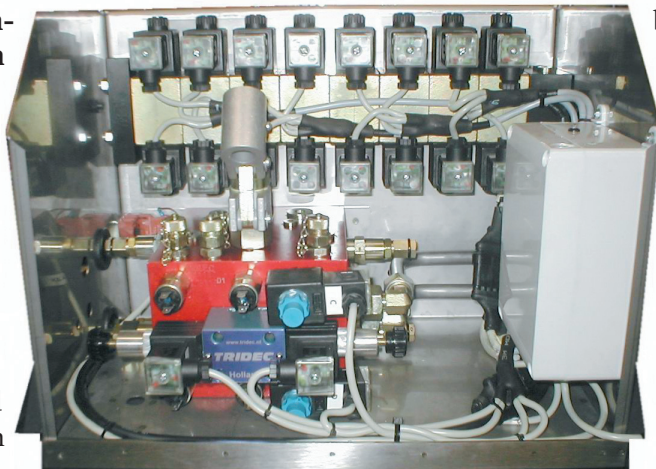
Tritronic - fjärrkontroll med Bluetooth

Tritronic introducerades under förra året av Tridec som det manuella övervaknings-/kontrollsystemet för hydrauliska styrsystem. Systemet innebär, att axlarna kan manövreras utan styrrörelser från dragfordonet.

Dessutom kan upp till åtta andra hydrauliska funktioner på trailern kontrolleras. Systemet arbetar med en radiostyrd fjärrkontroll, som överför signalen enligt Bluetooth-metoden på ett liknande sätt som hos mobiltelefoner.

Säkerhet

Varje system har en unik identifikationssignal så att mottagaren (basstationen) känner igen sändaren. Redan vid tillverkningen av systemet programmeras signalen in mellan sändare och mot-

tagare, så att inga andra radiosignaler ska kunna störa styrsystemet. Detta är viktigt för säkerheten av systemet. Systemet med radiosignaler gör det också möjligt att programmera in en andra fjärrkontroll, som kan ha en begränsad eller annan funktion. Kommunikationen mellan fjärrkontrollen och mottagaren är ett tvåvägssystem, som inne-

bär, att t ex ett felmeddelande kan sändas till handenheten för att informera föraren/operatören.

Enkel användning

Systemet har nu varit i drift sedan en tid tillbaka och respon- sen från åkeribranschen är mycket positiv. Med Tritronic blir användningen av funktioner såsom hydraulisk fjädringskontroll och manuell styrning av trailern mycket enkel. I stället för att trycka på en massa knappar, som kan finnas på olika ställen på trailern, kan man med Tritronic kontrollera många funktioner med en enda handenhet. Kunderna, som använder Tritronic, är mycket nöjda med systemet.

För den som så önskar kan fjärrkontrollen även fås med kabel.

Från vänster: Dick Johansson, Nyströms Åkeri, Mats Annborn, MST, Sven-Olof Nyström, Nyströms Åkeri, Lars Borg Svenstigs och Per Ola Jacobsson, MST.

1 000 släp

Mjölby Släp och Trailer i Mjölby har levererat sitt 1 000:e släp!

Vagnen, ett timmersläp modell "Karlavagnen", har en totalvikt på 38 ton och levererades till Nyströms Åkeri AB i Skillingaryd. De luftfjädrade axlarna

kommer från BPW och vagnen, som är utrustad med 19,5 tums hjul och skivbromsar, har en tjänstevikt på 6 780 kg.

Norrborns Industri

produktutveckling i dialog med kunden

Norrborns Industri AB i Bollnäs har klättrat stadigt som tillverkare av olika typer av släpfordon för tung trafik sedan bolaget bildades 1994.

Ganska snabbt etablerade man sig som en ledande tillverkare inom produktsegmentet och man är idag ett lysande exempel på hur viktig dialogen mellan tillverkare och kund är när det gäller att vidareutveckla produkter. Bolaget, som idag sysselsätter ett 30-tal personer, har en produktpalett med en god spridning över de olika transportbehoven, som finns i landet. Tack vare den spridningen kan man möta de konjunktursvängningar, som sker i olika cykler i olika branscher. Är det uppåt i skogen möter det en nedgång i styckegods-trafiken och så vidare.

Vagntyper

De dominerande vagn typerna, som man tillverkar, är timmervagnar, linkar för container och skåp, tipptrailers och olika typer av skåpchassier.

Per Olsson på Norrborns Industri AB levererar ännu en vagn till en nöjd kund.

Jämfört med produktionen för helåret 2004 kommer produktionen att volymmässigt öka med hela 20% under 2006. Den kraftiga expansionen har möjliggjorts tack vare utbyggnad av verkstadslokaler parallellt med utveckling av system för produktionsstyrning,

Stora kunder i söder

Med den geografiska placeringen, som bolaget har, skulle man kunna tro att det är den norrländska marknaden, som dominerar kundstocken. Så är det inte,

visserligen har man en mycket stark marknadstäckning i norr men volymmässigt hittar vi de största kunderna i de sydligaste delarna av landet.

På en direkt fråga gällande årets utveckling svarar bolagets VD Per Olsson, att läget ser fortsatt mycket ljust ut. ”Med en orderstock som motsvarar 40 % av årsomsättningen måste man vara nöjd” säger Per.

**Lastbil
2006**
under
Transport-
veckan
23-26 augusti Elmia Jönköping

**FOMA utökar och finns
i år på plats med:**

- inomhusmonter D01:20
- BPWs Infomobil U:308
- Josts Infomobil U:402

Vi syns på Lastbil 2006

B

FOMA-TIPS

Läs axeltrycket och bli en vinnare

- Vad är Tridecs TSC-system?
  - Ett antispinn-system
  - Ett system för fjädringskontroll
  - Ett diodbaserat system för baklyktor
- Hur många montrar har Foma på Lastbil 2006?
  - Enbart en inomhusmonter
  - En inomhusmonter och en infomobil
  - En inomhusmonter och två infomobiler
- Vem tillverkar diodlyktan med beteckning SMLR 2010 ?
  - Tridec
  - BPW
  - Jokon
- Vilket är bästa verktyget för att dra åt bultförbandet till luftfjädringens fjäderkrampor?
  - Muttermaskin
  - Momentnyckel
  - Skiftnyckel
- Vad är Tritronic ?
  - Ett radiostyrt fjärrkontrollsystem
  - Ett GPS-baserat navigeringssystem
  - Ett styrsystem för låsningsfria bromsar

1	X	2

Vinn exklusiv plånbok!

Den först dragna rätta lösningen belönas med denna plånbok. Lösningen sänds eller faxas senast 2006-06-30 till Fordonsmateriel AB Box 1180, 262 23 Ängelholm Fax: 0431-45 88 80.

Grattis!

Rätt rad till förra FOMA-tipset var: **2, 1, 2, 2, X**
Den först dragna rätta lösningen var inskickad av: Roland Mattson på Hans Persson Lastvagnar AB i Avesta

Axel Smart

Besiktningstatistiken 2005

Vi vill ha trafiksäkra fordon varje dag året runt. Det är en good-will-fråga för branschen att vi kör fordon med bra bromsar.

Det är viktigt att alla tar sin del av ansvaret.

FOMA har, som komponentleverantör, uppgiften att påverka produktutvecklingen positivt. Fordonsägarna har ansvar för att reparera fel när de uppstår och i samband med regelbunden tillsyn byta ut slitet material.

Det är onödigt att åka till besiktningen

med enkla fel. Exempelvis var 20 % av bromsanmärkningarna, underkänt för brister i transmission (rör, slangar, länksystem, fixpunkter och cylindrar). Sådana fel kan man ofta finna om man regelbundet kontrollerar fordonen. Största bromsfelaktigheten för släpvagnar var ojämnhet höger/vänster med 27,2 % nästa var transmission med 20 % sedan kom retardation med 14,1 %.

Om vi hjälps åt får vi bättre statistik 2006.

